

Клініко-епідеміологічні особливості ЗПСШ у Полтавській області

Дудченко М. О.[†], Попова І. Б.[†], Артеменко А. Ф.[†], Каменєв В. І.[†],
Васильєва К. В.[†], Свиридчук В. Б.[†], Кузьменко В. О.[‡]

[†]Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія», Полтава.

[‡]Полтавський обласний клінічний шкірно-венерологічний диспансер

Результати проведених досліджень у Полтавській обл. показують зниження захворюваності на сифіліс у 2013 р. – 4,5 випадку проти 8,5 випадку на 100 тис. населення в 2012 р. Для зниження захворюваності на хвороби, що передаються статевим шляхом, на наш погляд, треба підвищити ефективність методів виховної роботи (пропаганда здорового способу життя, моральних цінностей сім'ї, сексуального здоров'я) та заборонити порнографічні фільми.

Ключові слова: сифіліс, захворювання, які передаються переважно статевим шляхом

Незважаючи на те, що в науковій літературі велику увагу приділяють клініко-епідеміологічним питанням сифілісу, але й до цього часу епідеміологія, патогенез цього захворювання залишаються мало вивченими [1, 2].

З показників захворюваності на сифіліс у Полтавській обл. за 2011 – 2013 рр. (табл. 1) видно, що у 2013 р. в області продовжувалося подальше зниження захворюваності на сифіліс. Станом на 31 грудня 2013 р. було зареєстровано 67 випадків сифілісу (тобто 4,5 випадку на 100 тис. населення), що на 48,3 % нижче захворюваності за 12 місяців 2012 року – 127 випадків сифілісу (8,7 випадку на 100 тис. населення).

За даними республіканського центру медичної статистики, захворюваність на сифіліс в Україні у 2013 р. зменшилася до 13,7 % – з 11,7 випадку на 100 тис. населення до 10,1 випадку на 100 тис. населення. Таким чином, зниження захворюваності на сифіліс у Полтавській обл. носить випереджаючий характер.

Найвища захворюваність на сифіліс у:

- Кобеляцькому р-ні – 34,2 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

- Глобинському р-ні – 13,1 випадку на 100 тис. населення (зростання у 2,5 разу);

тис. населення (зростання на 2,3 %).

Зареєстрована захворюваність на сифіліс у містах Полтава і Кременчук (відповідно 3,8 та 2,7 випадку на 100 тис. населення) є низькою і знизилася у порівнянні з 2012 р. майже втричі.

На наш погляд, головними чинниками підвищеної захворюваності на сифіліс є [5, 6]:

- недостатнє відпрацювання осередків інфекції;
- низьке виявлення джерел зараження та контактів хворих.

У той же час, незначна захворюваність на сифіліс зареєстрована у таких районах:

- Лохвицький – 2,2 випадку на 100 тис. населення;
- Миргородський – 2,7 випадку на 100 тис. населення;
- Новосанжарський – 2,8 випадку на 100 тис. населення.

За останній рік збільшилася захворюваність серед сільських мешканців, які у 2013 р. склали 46,2 % хворих на сифіліс (проти 37,8 % – у 2012 р.).

В Україні в останні роки відзначається стійка тенденція до стабілізації захворюваності на венеричні хвороби [2, 6], серед яких чільне місце посідає сифілітична інфекція [1, 8]. За останні 15 років (у порівнянні з 1989 р.) захворюваність на сифіліс знизилась майже у 8 разів [2, 7]. На венеричні хвороби, на відміну від інших інфекцій, значною мірою впливають фактори довкілля – комплекс фізичних, біологічних та соціальних факторів, які постійно діють як на окрему людину, так і на групи людей різного рівня і типу організації (від сім'ї до цілого народу) [2, 3, 7]. Так, з'явилися нові, не властиві раніше нашому суспільству групи ризику – повії, наркомани,

Райони	Роки		
	2011	2012	2013
Кобеляцький р-н	13,1	13,5	34,2
Глобинський р-н	12,2	12,8	13,1
Котелевський р-н	0,0	5,0	10,0
м. Полтава	9,3	11,1	3,8
м. Кременчук	6,2	7,5	2,7
По області	8,7	8,6	4,5
По Україні	14,1	11,7	10,1

мігранти, біженці, бродяги, гастарбайтери та ін. Половина хворих на сифіліс – це особи від 20 до 29 років [2, 9]. Таке значне розповсюдження сифілісу створює загрозу для здоров'я нації [2, 4, 5].

При вивченні соціальних аспектів життя пацієнтів нами встановлено, що тільки 7 % з обстежених мали вищу освіту та 13,4 % – працювали або вчилися, а переважна більшість (88,6 %) ніде не працювали. Крім того, 67 % пацієнтів (170 осіб) займалися бізнесом на відстані від домівки або перепродажем різних товарів, а 14 % їздили на заробітки до країн близького та дальнього зарубіжжя і тривалий час були відсутніми в сім'ї.

З'ясовано, що 69 % обстежених почали жити статевим життям до 19 років, причому 27,8 % з них – ще до 16 років. Насторожує і те, що деякі пацієнти починають статеве життя ще в дитячому (12-14 років) віці, а у 13,8 % були численні статеві партнери. Тільки 18,8 % з усіх обстежених почали статеве життя в шлюбі. Звичайно, ми розуміємо, що при з'ясуванні інтимних питань свого життя пацієнти не завжди були відвертими, однак при аналізі отриманих даних вимальовується чітка тенденція до раннього і позашлюбного їх статевого життя. Усе це призвело до того, що в минулому у таких пацієнтів, згідно анамнезу, були як венеричні захворювання (сифіліс,

гонорея, трихомоніаз – у 25,4 %), так і інші захворювання сечостатевої системи (які пацієнти називали «якесь запалення») – у 27,3 %.

Вивчення питання інформованості про венеричні хвороби, у тому числі і про СНІД, показало, що більшість хворих (93,9 %) були проінформовані про наявність венеричних хвороб та СНІДу, проте ці знання були поверхневими, надто узагальненими, а що стосується профілактики цих хвороб – дуже мізерними. Занепокоєння викликає те, що такі важливі джерела інформації із сексуальної грамотності населення, як педагоги, медичні працівники, санітарно-просвітня робота та засоби масової інформації, разом взяті, не переважають рівня «вуличної» інформованості:

- від знайомих – у 38,3 % випадків;
- від випадкових осіб – у 52,5 % випадків.

Тривожить і те, що в останні роки телепередачі широко рекламують порнографічні фільми, часто – з елементами насилля, залишаючись, як правило, осторонь такої важливої проблеми, як пропаганда здорового способу життя, статевого здоров'я населення, моральних цінностей сім'ї, профілактики венеричних захворювань та СНІДу. А цей вид масової інформації на сьогодні є найбільш доступним і поширеним серед міського та сільського населення.

Висновки

1. У Полтавській обл. відмічається зниження захворюваності на сифіліс у 2013 р. – 4,5 проти 8,5 випадку на 100 тис. населення у 2012 р., але в Кобеляцькому і Глобинському р-нах відмічається зростання, відповідно, у 2,5 та 2,3 разу; це, на наш погляд, свідчить про недостатнє відпрацювання осередків інфекції, низьке виявлення джерел зараження та контактів.

2. Вивчення соціальних аспектів життя пацієнтів показує, що 7 % з них мали вищу освіту, 13,4 % працювали або вчилися, а 88,6 % ніде не працювали; 67 % займалися «човночним» біз-

несом, 14 % – виїжджали на заробітки до близького або дальнього зарубіжжя.

3. З'ясовано, що 69 % хворих почали статеве життя до 19 років, а 27,8 % – до 16 років; крім того, у 13,8 % хворих були численні статеві партнери, і тільки у 18,8 % статеве життя почалось у шлюбі.

4. Для зменшення захворюваності на венеричні хвороби необхідна більш дієва санітарно-просвітницька робота, заборона порнографічних фільмів, пропаганда здорового способу життя, статевого здоров'я, моральних цінностей сім'ї.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аковб'ян В. А., Прохоренков В. І., Соколовський С. В. Інфекції, що передаються статевим шляхом. – М., «Медіа Сфера», 2007. – С. 183-329.
2. Волкостлавская В. Н., Гутнев А. Л. О заболеваемости инфекциями, передающимися половым путем, в Украине // Клини. иммунол., аллергол., инфектол. – 2011. – № 1. – С. 10-12
3. Воронцов В. М., Рижко П. О. Вплив небезпечних чинників життєдіяльності організму на здоров'я молоді // Укр. журн. дерматол., венерол., косметол. – 2008. – № 1. – С. 102-105.
4. Довідник з питань репродуктивного здоров'я / За ред. Н. Г. Гойди. – Вид-во Раєвського, 2004. – 128 с.
5. Дудченко М. О. Перебіг вагітності, пологів та неонатального періоду у дітей під впливом сифілітичної інфекції / М. О. Дудченко, К. В. Васильєва, В. І. Каменев, А. А. Дудченко, Т. М. Дудченко // Дерматология. Косметология. Сексопатология. – 2006. – № 1-2 (9). – С. 167-169.
6. Каменев В. І. Сучасні проблеми захворювань, що передаються статевим шляхом в Полтав-

- ському регіоні України // Дерматологія та венерологія. – 2002. – № 4 (18). – С. 57-59.
7. *Захворюваність* населення України за 1990-1999 роки // «Ваше здоров'я», газета № 38, 2.06.2000р.
8. *Шигина Ю. А., Могилевец Т. Л.* Частота встречаемости заболеваний, передающихся половым путем, среди лиц молодого возраста // Межвуз.

сб. стран СНГ «Клиническая медицина». – В. Новгород, 2000. – Т. 6. – С. 225-226.

9. *Фролова Т. М.* К вопросу о половом воспитании и связанной с ним заболеваемости среди молодежи // Актуальные вопросы клинической медицины: Материалы краевой научно-практической конференции. - Комсомольск-на-Амуре, 1996. – С. 238-240.

КЛИНИКО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЗППП В ПОЛТАВСКОЙ ОБЛАСТИ

Дудченко Н. А., Попова И. Б., Артеменко А. Ф., Каменев В. И., Васильева Е. В., Свиридюк В. Б., Кузьменко В. А.

Высшее государственное учебное заведение Украины «Украинская медицинская стоматологическая академия», Полтава.

Полтавский областной клинический кожно-венерологический диспансер

Результаты проведенных исследований в Полтавской обл. показывают снижение заболеваемости сифилисом в 2013 г. – 4,5 случая против 8,5 случая на 100 тыс. населения в 2012 г. Для снижения заболеваемости болезнями, передаваемыми половым путем, по нашему мнению, следует повысить эффективность методов воспитательной работы (пропаганда здорового образа жизни, нравственных ценностей семьи, сексуального здоровья) и запретить порнографические фильмы,

Ключевые слова: сифилис, заболевания, передающиеся преимущественно половым путем

THE CLINICAL AND EPIDEMIOLOGICAL FEATURES OF STI IN POLTAVA REGION

Dudchenko M., Popova I., Artemenko A., Kamenev V., Vasilyeva K., Sviridyuk V., Kuzmenko V.

Higher state medical educational institution of Ukraine “Ukrainian Medical Stomatological Academy”, Poltava. Poltava Regional Skin-and-Venereologic Clinic

The results of the survey in Poltava region marked the reduction in the syphilis incidence in 2013 – 4.5 vs. 8.5 morbid evens per 100 thousand populations in 2012. For reducing the incidence of sexually transmitted diseases, in our opinion, the effectiveness of educational work (promotion of the healthy mode of life, sexual health and moral principles of the family) should be heightened and porno films should be banned.

Keywords: syphilis, sexually transmitted infections

Дудченко Николай Алексеевич – д-р мед. наук, профессор, заведующий кафедрой кожных и венерических болезней с судебной медициной Высшего государственного учебного заведения «Украинская медицинская стоматологическая академия», Полтава.

Попова Ирина Борисовна – канд. мед. наук, доцент кафедры кожных и венерических болезней с судебной медициной Высшего государственного учебного заведения «Украинская медицинская стоматологическая академия», Полтава.

Артеменко Анатолий Федорович – ассистент кафедры кожных и венерических болезней с судебной медициной Высшего государственного учебного заведения «Украинская медицинская стоматологическая академия», Полтава.

Каменев Владимир Иванович – канд. мед. наук, доцент кафедры кожных и венерических болезней с судебной медициной Высшего государственного учебного заведения «Украинская медицинская стоматологическая академия», главный врач ОКВД, Полтава.

Васильева Екатерина Владимировна – канд. мед. наук, доцент кафедры кожных и венерических болезней с судебной медициной Высшего государственного учебного заведения «Украинская медицинская стоматологическая академия», Полтава.

Свиридюк Владимир Борисович – ассистент кафедры кожных и венерических болезней с судебной медициной Высшего государственного учебного заведения «Украинская медицинская стоматологическая академия», заведующий диспансерным отделением ОКВД, Полтава.

Кузьменко Виктор Алексеевич – заведующий организационно методическим кабинетом ОКВД, Полтава.

poltavaderm@mail.ru